

LAKIVALIOKUNNAN MIETINTÖ 3/2004 vp

Hallituksen esitys oikeusapuhakemusten toimittamista koskevan eurooppalaisen sopimuksen lisäpöytäkirjan hyväksymisestä ja laiksi lisäpöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 11 päivänä toukokuuta 2004 lähettänyt lakivaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen oikeusapuhakemusten toimittamista koskevan eurooppalaisen sopimuksen lisäpöytäkirjan hyväksymisestä ja laiksi lisäpöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (HE 83/2004 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallitussihteeri Merja Muilu, oikeusministeriö
- asianajaja Aarno Arvela, Suomen Asianajajaliitto.

Lisäksi Julkiset Oikeusavustajat ry on antanut kirjallisen lausunnon.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi 4 päivänä lokakuuta 2001 allekirjoitetun oikeusapuhakemusten toimittamista koskevan eurooppalaisen sopimuksen lisäpöytäkirjan. Lisäpöytäkirjan tavoitteena on tehostaa sopimuksen soveltamista täsmentämällä sopimuspuolten velvoitteita keskusviranomaisten yhteistyötä sekä asianajajien ja hakijoiden yhteydenpitoa koskevien määräysten osalta.

Esitykseen sisältyy lakiehdotus lisäpöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin lisäpöytäkirja tulee Suomen osalta voimaan.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksen-

mukaisena. Valiokunta puoltaa hallituksen esityksen hyväksymistä muuttamattomana.

Oikeus saada oikeudellista apua, tarvittaessa julkisen vallan kustannuksella, samoin kuin oi-

keus luottamuksellisesti neuvotella oikeudellisen avustajansa kanssa kuuluvat perustuslain 21 §:n 2 momentissa tarkoitettuihin lainkäytön oikeussuojatakeisiin. Tämän vuoksi erityisen merkityksellinen on lisäpöytäkirjan 3 artikla, joka koskee muun muassa asiakkaan ja oikeudellisen avustajan yhteydenpitoa sekä tulkkaus- ja käännöskustannuksia.

Valiokunta huomauttaa, että lisäpöytäkirjan suomenkielisen käännöksen 3 artiklassa on käännösvirhe. Englanninkielisen sopimustekstin "lawyer"-termi on käännetty "asianajajaksi", vaikka saadun selvityksen mukaan artiklan sisältämän velvoitteen ei ole tarkoitus rajoittaa koskemaan sitä henkilöpiiriä, joka Suomen voimassa olevan lain mukaan saa käyttää asianajajan nimitystä. Näin ollen artiklan määräykset tulevat sovellettaviksi kaikkien niiden lakimiesten koh-

dalla, jotka toimivat lisäpöytäkirjan soveltamisalaan kuuluvaa oikeusapua hakevien henkilöiden edustajina.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella lakivaliokunta ehdottaa,

että eduskunta hyväksyy oikeusministerien konferenssissa Moskovassa 4 päivänä lokakuuta 2001 allekirjoitetun oikeusapuhakemusten toimittamista koskevan eurooppalaisen sopimuksen lisäpöytäkirjan ja

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 19 päivänä toukokuuta 2004

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Tuija Brax /vihr
jäs. Esko Ahonen /kesk
Lasse Hautala /kesk
Lauri Oinonen /kesk
Heli Paasio /sd
Jukka Roos /sd

Tero Rönni /sd
Petri Salo /kok
Pertti Salovaara /kesk
Minna Sirnö /vas
Marja Tiura /kok
Jan Vapaavuori /kok.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Risto Eerola.